

Zprostředkování spotřebitelských úvěrů pojišťovny

Předpis	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů (dále „ZSÚ“) • Zákon 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále „ŽZ“) • Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění zákona č. 409/2010 Sb. (dále „ZPoj“)
Ustanovení	<ul style="list-style-type: none"> • § 1, § 3 písm. b) a c) ZSÚ • příloha č. 2 ŽZ • § 3 odst. 1 písm. n), § 6 odst. 1 a § 13 ZPoj
Otázka	<i>Potřebují pojišťovny ke zprostředkování spotřebitelských úvěrů živnostenské oprávnění?</i>
Odpověď	<p>Dne 1. ledna 2011 nabyl účinnosti ZSÚ, který upravuje některá práva a povinnosti související s odloženou platbou, půjčkou, úvěrem nebo jinou obdobnou finanční službou (souhrnně označováno jako „spotřebitelský úvěr“) poskytovanou nebo přislíbenou spotřebiteli věřitelem nebo zprostředkovatelem.¹ V novele ŽZ přijaté v souvislosti se ZSÚ bylo poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru zařazeno mezi živnosti vázané (příloha č. 2).</p> <p>Podle § 3 odst. 3 písm. a) ŽZ není činnost pojišťoven živností, a je tedy třeba zkoumat, zda lze považovat zprostředkování spotřebitelského úvěru za činnost pojišťoven podle zákona o pojišťovnictví.</p> <p>Pojišťovny nejsou oprávněny poskytovat úvěry, mohou však vykonávat činnosti související s pojišťovací činností, které vzhledem k legální definici tohoto pojmu v § 3 odst. 1 písm. n) ZPoj zahrnují mj. „zprostředkování jiných [než pojišťovacích] finančních služeb“. Pod toto zprostředkování lze zařadit i zprostředkování spotřebitelských úvěrů, které jsou za finanční službu výslovně označeny v § 1 ZSÚ.</p> <p>Povinnost získat živnostenské oprávnění se proto na pojišťovnu nevztahuje. Tím ale není dotčena povinnost postupovat při zprostředkování v souladu s pravidly ZSÚ. V případě, že pojišťovny budou zprostředkovávat spotřebitelské úvěry pomocí svých obchodních zástupců a nikoliv zaměstnanců, pak tito obchodní zástupci budou mít povinnost získat příslušné živnostenské oprávnění. Navíc musí pojišťovna dodržet další pravidla obezřetné činnosti, např. vyhodnocovat související rizika, ověřit, že osoba, jejíž produkty jsou zprostředkovány, je oprávněná spotřebitelské úvěry poskytovat, aj.</p>
Význam odpovědi pro její adresáty	Tato odpověď vyjadřuje názor pracovníků České národní banky. Soud a případně i bankovní rada České národní banky mohou zaujmout odlišný názor. Postup v souladu s odpovědí však bude ČNB při výkonu dohledu nad finančním trhem považovat v mezích odpovědi a jejich východisek za postup v souladu s právními předpisy, ledaže z okolností vyplyne neaplikovatelnost odpovědi na daný případ.
Kontaktní osoba:	Miloš Machač, milos.machac@cnb.cz
Datum:	9. 2. 2011

¹ Podle § 3 písm. c) ZSÚ se zprostředkovatelem rozumí osoba, která není věřitelem a která v rámci své podnikatelské činnosti za odměnu nabízí spotřebiteli možnost uzavřít smlouvu, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, s věřitelem nebo mu pomáhá tuto smlouvu uzavřít nebo ji jménem věřitele uzavírá.